

BURGERBERAAD
HET HOGELAND

BURGERAKKOORD

BURGERBERAAD HET HOGELAND

Lauwersoog, 20 september 2025

“Hoe wonen we nu en in de toekomst op Het Hogeland?”

BURGERBERAAD
HET HOGELAND

Burgerakkoord Het Hogeland

Aangenomen beslispunten burgerberaad Het Hogeland

1. Betaalbaar wonen

1.1 Bottom-up initiatieven

Ondersteun bottom-up bouwinitiatieven uit de dorpen (zowel woon-, kern- als centrumdorpen).

1.2 Voorrang voor dorpsinitiatieven

Maak een stap in betaalbaar door voorrang te verlenen aan (coöperatieve) dorpsinitiatieven zonder winstoogmerk.

1.3 Sociale koop

Voeg sociale koop (zoals de premie-A woning van vroeger) toe als onderdeel van het te bouwen percentage koopwoningen.

1.4 Standaard woonproduct

Investeer samen met wooncorporaties, andere gemeenten en bedrijfsleven in een betaalbaar gestandaardiseerd woonproduct.

1.5 Stimuleringsmaatregel doorstroming

Tref een stimuleringsmaatregel om doorstromen van ouderen naar een kleinere woning te bevorderen.

2. Communicatie

2.2 Nieuws

Meer nieuws en in begrijpelijke taal (B1); wees duidelijk in je communicatie. Het nieuws moet voor iedereen beschikbaar zijn.

2.3 Eén app

Alle informatie in een app!

- Eigen homepage kunnen instellen
- Filteren op eigen interesses/ dorp
- Meldingen per interessegebied aan kunnen zetten
- Feedback kunnen geven voor verdere ontwikkeling

3 Veiligheid

3.1 App beter promoten

De buiten beter app beter promoten. Dit willen wij doen doormiddel van posters in de winkels en dorpshuizen, maar ook doormiddel van sociaal media zodat jong en oud van de app afweet. Ook willen wij graag dat de buurtverenigingen op de hoogste gesteld worden van deze app.

Bijvoorbeeld door een brief of mail naar de secretaris, zodat die dat kan door communiceren met de buurt.

3.3 Verlichting

Er komt betere verlichting op straat, rekening houdend met mogelijk overlast.

3.4 Communicatie

De gemeente verbetert de communicatie met de burger via brieven of enquêtes met als doel meer inspraak voor de burger.

4 Tijdelijke woningen

4.1 Omgevingsplannen Uithuizen

De omgevingsplannen van de tijdelijke woonlocaties: Dingeweg (Uithuizen), Nijverheidsweg (Uithuizen) en Scheltekemaweg/ Treubweg (Uithuizen) moeten gewijzigd worden naar een omgevingsplan met woonbestemming. Een omgevingsplan waarin permanente woningbouw is toegestaan.

4.2 Tijdelijke woningen

Als de tijdelijke woningen niet aan het besluit bouwwerken leefomgeving(bbl) voldoen moeten ze vervangen worden door appartementen en woningen voor jongeren en ouderen.

4.3 Omgevingsplannen Kantens en Bedum

De omgevingsplannen van de tijdelijke woonlocaties: Bredeweg (Kantens), en Ter Laan 8 (Bedum), moeten gewijzigd worden naar een omgevingsplan met woonbestemming. Een omgevingsplan waarin permanente woningbouw is toegestaan.

4.4 Woningen voor jongeren en ouderen

Er moeten permanente aantrekkelijke en betaalbare appartementen en woningen voor jongeren en ouderen gebouwd worden op de tijdelijke woonlocaties, zowel huur als koop. Dit om doorstroming van ouderen uit grote huizen naar appartementen en de doorstroming van jongeren uit huis te bevorderen.

4.5 Voorwaarde stellen

Willen de woningbouworganisaties de goedkope woningen voor jongeren en ouderen op het tijdelijke woninggebied niet bouwen, dan moet de gemeente, wanneer ze locaties beschikbaar stelt voor woningbouw, als voorwaarde voor het kopen van die grond stellen dat een gedeelte van het project 'permanent maken tijdelijke woningen' wordt opgenomen.

5. Voorzieningen en bereikbaarheid

5.1 Bereikbare voorzieningen

Elke bestaande of nieuwe voorziening in Het Hogeland wordt getoetst op bereikbaarheid. Als de bereikbaarheid onvoldoende is, wordt deze verbeterd.

5.2 Voorzieningen op basis van lokaal draagvlak en behoefte

Voorzieningen worden alleen behouden, ontwikkeld of vernieuwd als er voldoende draagvlak en behoefte is bij inwoners vanuit het dorp of de regio.

5.3 Bestaanszekerheid in kleine dorpen

Voorzieningen mogen niet alleen in centrumdorpen worden aangeboden. Ook kleine dorpen behouden of krijgen passende voorzieningen die aansluiten bij de behoefte van inwoners en bestaanszekerheid garanderen. Ook als de bereikbaarheid van deze voorzieningen niet aan de eisen voldoet.

5.4 Buurtvervoer

Buurtvervoer in kleine dorpen worden structureel ondersteund, zodat ze bereikbaar en toegankelijk worden en blijven voor iedereen.

5.5 Sociale voorzieningen

Lokaal aanbod zoals sport, hobby en ontmoeting in kleine dorpen wordt structureel ondersteund, zodat ze bereikbaar en toegankelijk blijven voor iedereen en dorpsgenoten met elkaar in verbinding brengen.

6. Jeugd, mix jong/oud

6.1 Vijf moderne woon/werkhubs

Uiterlijk in 2030 vijf betaalbare, duurzame en moderne woon/ werk hubs realiseren, verspreid over de gemeente Het Hogeland, bij voorkeur in herbestemmingspanden.

6.2 Voorrang toewijzing woningen

Voorrang bij toewijzing geven aan inwoners van Het Hogeland, met nadruk op jongeren.

6.3 Herbestemming

Een gemeentelijke lijst opstellen van panden die geschikt zijn voor herbestemming tot woonruimte.

7 Duurzaamheid

7.1 Opslag opgewekte energie

We willen in 2032 dat 80% van alle door onze inwoners in de zomermaanden opgewekte energie binnen onze gemeente blijft en kan worden opgeslagen voor gebruik in periodes met minder energie opbrengst, zoals de herfst en de winter. Daarmee zijn we zelfvoorzienend en onafhankelijk van energiemaatschappijen.

7.2 Pilot dorps-energiecoöperatie

Er worden twee pilotprojecten gestart waarbij er een dorps-energiecoöperatie wordt gevormd. Hier kan ervaring en kennis worden opgedaan met lokale opslag, samenwerking en zeggenschap van inwoners over hun eigen energie.

7.3 Grijswatersysteem wordt verplicht

Vanaf uiterlijk 2027 wordt het toepassen van een grijswatersysteem verplicht gesteld in het gemeentelijk bouwbesluit. Dit betekent dat alle nieuwbouwprojecten binnen de gemeente standaard worden uitgerust met voorzieningen voor hergebruik van grijs- en hemelwater.

7.4 Subsidie voor grijswatersysteem

Vanaf 2026 stelt de gemeente een subsidie beschikbaar voor het aanpassen van bestaande woningen, zodat daar een grijswatersysteem geïnstalleerd kan worden. Op deze manier wordt hergebruik van water ook haalbaar voor inwoners die niet in een nieuwbouwwoning wonen.

7.5 Iedere dorpskern een groenplan

In iedere dorpskern van de gemeente Het Hogeland wordt samen met inwoners een groenplan opgesteld voor de (her)inrichting van de openbare ruimte met meer bomen en beplanting.

8 Noaberschap en Saamhorigheid

8.1 Dorpsvisies

Stimuleer dat ieder dorp een dorpsvisie opstelt en ondersteun daarbij als gemeente.

8.3 Bereikbaarheid

Vergroot de bekendheid van zowel dorpsondersteuners als dorpscoördinatoren.

8.4 Sociaal Kapitaal

Stimuleer en faciliteer ontmoetingsplekken in de dorpen zoals dorpshuizen en andere ruimtes waar mensen elkaar in het dagelijks leven tegenkomen.

8.5 Vrijwilligers

Stimuleer en faciliteer vrijwilligers in hun taken en projecten.

9 Werkgelegenheid

9.2 Werkplekken

Bied werkplekken aan en jaag ze aan; flexibele werkplekken waar je met je laptop kunt zitten, ontmoeten en samenwerken.

10 Democratisch besturen

10.1 Nieuw DNA voor besluitvorming

Het gemeentebestuur moet bij belangrijke, ingrijpende beslissingen altijd inwoners structureel betrekken.

10.2 Burgerberaad en participatievormen

Bij grote besluiten (zoals een nieuw gemeentehuis of herinrichting van voorzieningen) moet altijd een burgerberaad of gelijkwaardige participatievorm worden ingezet.

10.3 Vier-stappenmodel

Het besluitvormingsproces bij ingrijpende onderwerpen moet verlopen via het vier-stappenmodel: vraag en uitnodiging – burgerberaad – uitwerking – informeren inwoners.

10.4 Inclusieve deelname

Participatie en enquêtes moeten niet alleen digitaal, maar ook fysiek en begeleid worden georganiseerd, zodat iedereen kan meedoen (ook laaggeletterden, ouderen en anderstaligen).

11 Karakterbehoud

11.1 Per dorp een erfgoedvisie

Wij willen dat per dorp en streek een erfgoedvisie wordt opgesteld, samen met de bewoners.

11.2 Nieuwe bestemming vervallen boerderijen

Wij willen dat boerderijen die in verval zijn of dreigen te vervallen een nieuwe bestemming krijgen. Bijvoorbeeld door het creëren van meerdere woonvormen. Hiervoor moeten regelgeving en procedures waar nodig kunnen worden versoepeld.

11.3 Karaktertoets

Wij willen dat nieuwbouw, maar ook versterking van bestaande woningen, past bij de karakteristieken van de omgeving. Bij de vergunningverlening kan hiervoor een 'karaktertoets' worden gebruikt.

11.4 Bestaande duisternis behouden

Wij willen dat de bestaande duisternis op Het Hogeland behouden blijft, bijvoorbeeld door het toepassen van dimbare verlichting en gerichte verlichting bij installaties zoals windmolens.

11.5 Industriegebieden buiten de dorpskernen

Wij willen dat industriegebieden buiten de dorpskernen worden gehouden.

Alles teruglezen? Kijk op www.burgerberaadhethogeland.nl